

Raadsvoorstel

Onderwerp: Consultatie Startdocument RES 2.0 Groningen
Datum: 14 september 2022
Agendapunt: 4
Behandeling: Ter bespreking in raadsoverleg
Portefeuille-
houder(s): Wethouder A. Nolles
Steller: Arjen Kuik a.kuik@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.021617

1. Samenvatting

De vaststelling van het Startdocument RES 2.0 markeert de start van het proces om te komen tot een RES 2.0 voor de regio Groningen. Het betreft een actualisatie van het Startdocument RES 1.0. Dit betekent dat er geen nieuwe opgave voor hernieuwbare elektriciteit is opgenomen. Het Hogeland heeft zich bij het Startdocument RES 2.0 ingezet om de uitgangspunten in het Startdocument RES 1.0 aan te vullen met twee nieuwe uitgangspunten, namelijk dat we afstemming zoeken met de overige sectortafels en dat we ons ook gaan richten op de langere termijn.

Hiernaast zal Hogeland zich er op blijven richten om, ondanks alle verschillen in de regio, met elkaar gezamenlijke ambities te formuleren voor de RES-regio Groningen.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

Kennis te nemen van het startdocument RES 2.0 en eventuele zienswijzen kenbaar te maken.

3. Inleiding

In het Klimaatakkoord is voor Nederland de einddoelstelling opgenomen van 95% CO₂-reductie in 2050 ten opzichte van 1990. De tussendoelstelling van 49% CO₂-reductie in 2030 is recent bijgesteld naar 55%. Aan vijf sectortafels zijn afspraken gemaakt over het bereiken van deze doelstellingen: industrie, landbouw en landgebruik, gebouwde omgeving, mobiliteit en elektriciteit. De koepels IPO, VNG, UvW hebben afgesproken met het Rijk in het interbestuurlijke programma dat regionaal maatwerk wordt geleverd voor het bereiken van de doelstellingen van de sectoren gebouwde omgeving (energiebesparing en warmtevoorziening) en elektriciteit (hernieuwbare opwekking en infrastructuur) via de RES'en (door in totaal dertig RES-regio's in Nederland).

De RES 2.0 is een nadere uitwerking en een vervolg op de reeds vastgestelde RES 1.0. Dit betekent dat er geen nieuwe opgave voor hernieuwbare elektriciteit is opgenomen. De RES 1.0 is door onze gemeenteraad vastgesteld op 9 juni 2021. Met het vaststellen van de RES 1.0 is ingestemd om, onder voorwaarden, als RES Groningen in 2030 jaarlijks minimaal 5,7 TWh duurzame energie op te wekken met wind- en zonne-energie. Ook heeft u bij de RES 1.0 ingestemd om een aantal zaken gezamenlijk uit te werken, te weten;

- Een gezamenlijke ruimtelijke visie voor nieuw vast te stellen ambities rond hernieuwbare energieopwekking
- Een mogelijke gemeenschappelijke aanpak rond ecologie bij energieparken
- Een routekaart voor het gefaseerd aanpassen van elektriciteitsnet(ten) in RES-regio Groningen
- Een gemeenschappelijke aanpak voor zon op dak

De uitgangspunten in het Startdocument RES 1.0 worden in het Startdocument RES 2.0 aangevuld met twee nieuwe uitgangspunten, namelijk dat afstemming wordt gezocht met de overige sectortafels en dat de RES zich ook gaat richten op de termijn na 2030.

4. Achtergrond (historische context)

Het onderwerp “RES Groningen” is reeds meerdere malen bij u aan de orde geweest:

Intentieverklaring Groninger RES

Op 24 januari 2019 hebben de twaalf Groninger gemeenten, de twee waterschappen en de provincie Groningen de intentie uitgesproken om de provincie Groningen geografisch te beschouwen als één RES-regio en hiervoor een startdocument op te stellen.

Startdocument RES 1.0 Groningen

Met het vaststellen van het startdocument RES Groningen hebben de Groningse gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemene besturen van de waterschappen in Groningen opdracht gegeven aan hun colleges en dagelijkse besturen om gezamenlijk een RES Groningen te maken. Daarbij zijn een aantal inhoudelijke uitgangspunten geformuleerd.

Consultatiedocument RES 1.0 Groningen

Tijdens de behandeling van het Startdocument heeft u aangegeven tussentijds betrokken te willen worden bij de totstandkoming van de RES. Om die reden is een raads- en Statenconferentie georganiseerd op 23 januari 2020. Ook heeft u het consultatiedocument ontvangen en heeft tijdens de behandeling in de gemeenteraad uw wensen en bedenkingen kunnen meegeven.

Concept-RES 1.0 Groningen

Met de vaststelling van de concept RES heeft u ingestemd met het voorstel om als RES Groningen minimaal 5,7 TWh in 2030 duurzame energie voor onze rekening nemen. Ook waren eerste verkenningen opgenomen naar de onderdelen warmte, ruimte en participatie en communicatie.

RES 1.0 Groningen

Met de vaststelling van de RES 1.0 heeft u ingestemd met het voorstel om als RES Groningen een bod van opwek van duurzame energie (zon en wind op land) van jaarlijks minimaal 5,7 TWh in 2030, onder een aantal voorwaarden. Ook zijn een aantal zaken ter uitwerking voorgesteld.

De motie die is aangenomen tijdens de behandeling van de RES 1.0 is meegenomen in het proces en uitgevoerd.

Het eerste gedeelte van de motie vroeg om te onderzoeken of er in het kader van de ruimtelijke ordening en vergunningverlening op dit moment al mogelijkheden zijn om voorwaarden te stellen aan grootschalige 'zon op land'- projecten om netcapaciteit beschikbaar te houden of te maken voor zonprojecten hoger op de zonneladder. De werkgroep Elektriciteit van de RES heeft onderzoek uitgevoerd en heeft hierover een handreiking opgesteld. Gemeenten hebben op dit moment geen gronden om vergunningaanvraag Zon op Land eventueel af te wijzen en Zon op Dak te prioriteren. Wel zijn er mogelijkheden een gemeenschappelijke aanpak te ontwikkelen voor ZoD, passend in de routekaart en de prioritering die dat mee zich meebrengt. Dit zal de komende periode verder worden uitgewerkt.

Voor het tweede gedeelte van de motie, *geen dwangarbeid bij de productie van zonnepanelen*, hebben wij contact gezocht met de provincie Groningen (zelfde aangenomen motie) en besloten ambtelijk samen op te trekken. Binnen onze contacten met het IPO en EZK hebben we het onderwerp onder de aandacht gebracht.

Ook het kabinet heeft geen formele bevoegdheden; het is de verantwoordelijkheid van de zonne-energiesector om te monitoren in welke mate hun bedrijfsactiviteiten, of die van hun ketenpartners, risico's opleveren voor mens en milieu. Uit de beantwoording van Kamervragen blijkt dat het Kabinet zich uitspreekt in alle (internationale) fora over de situatie, pleit voor meer transparantie in de zonnepanelenketen en zich inzet voor ongehinderde toegang voor onafhankelijke waarnemers tot Xinjiang. Daarnaast zet het Kabinet actief in op naleving van de richtlijnen voor verantwoord ondernemen (o.a. de OESO-richtlijnen en de UNGP's) voor Nederlandse bedrijven die in een mondiale context opereren, en benadrukt zij de verantwoordelijkheid die bedrijven hebben. Dit gaat niet alleen om bedrijven binnen de (hernieuwbare) energiesector, maar bijvoorbeeld ook voor de textielsector. De branchevereniging Holland Solar en Vereniging Eigen Huis hebben zich inmiddels aangesloten bij het proces om te komen tot een internationaal MVO-convenant voor hernieuwbare energie. De onderhandelingen om te komen tot het convenant zijn nog niet afgerond.

5. Beoogd resultaat

Het startdocument RES 2.0 Groningen dient om te komen tot een RES 2.0 voor de regio Groningen, welke wordt ingediend bij het Nationaal Programma RES. Dit is onderdeel van de uitvoering van het in 2019 gesloten nationale Klimaatakkoord.

6. Risico's

Een uitdaging voor grote delen van de RES regio Groningen is de beschikbaarheid van het elektriciteitsnet. Enexis verwacht dat een investering van 250 miljoen nodig is om het elektriciteitsnet zo in te richten dat het geschikt is voor de 5,7 TWh. Tevens vergen aanpassingen aan het net in het algemeen veel tijd in verband met de nodige procedures die doorlopen en vergunningen die verkregen moeten worden.

7. Financiële aspecten en wijze van dekking

Via het Nationaal Programma RES wordt jaarlijks geld beschikbaar gesteld. Voor de RES Groningen komt dit neer op ongeveer €450.000 per jaar. De gemeente Het Hogeland beheert dit budget namens de regio, hiermee wordt het proces voor het vaststellen van de RES gefinancierd. Wel wordt van de betrokken overheden personele inzet verwacht.

8. Inbreng belanghebbenden

De RES is een samenwerkingsverband van de provincie, de gemeenten, de waterschappen met verschillende stakeholders, zoals netbeheerders, energiecoöperaties, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Deze partijen nemen deel aan de Groninger Energietafel en voorzien de stuurgroep van advies.

9. Vervolgtraject

De RES wordt tweejaarlijks herijkt. De RES 2.0 wordt voor de zomer van 2023 ter besluitvorming aan de Staten, de raden en de algemeen besturen voorgelegd. De Stuurgroep RES Groningen zal, na de behandeling in de Staten, gemeenteraden en algemeen besturen van de waterschappen, de RES 2.0 volgens afspraak uiterlijk 1 juli 2023 aanbieden aan het Nationaal Programma RES. De eerstvolgende mijlpaal na de RES 2.0 is de RES 3.0 in 2025.

Bijlage:

Startdocument RES 2.0

Concept raadsbesluit

Winsum, 26 juli 2022.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,